

Statenmededeling

Onderwerp

Stand van zaken Havenstrategie Moerdijk 2030 en samenwerking havenbedrijven Moerdijk en Rotterdam en provincie Noord-Brabant

Datum

21 mei 2019

Documentnummer

GS: 4522424

PS: 4527195

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De stand van zaken Havenstrategie Moerdijk 2030 en de samenwerking havenbedrijven Moerdijk en Rotterdam en Noord-Brabant:

- de Uitvoeringsagenda Havenstrategie Moerdijk 2018 e.v. is vastgesteld en wordt uitgevoerd;
- de samenwerking van Havenbedrijf Rotterdam met Brabantse ecosysteem is uitgewerkt via 2 programmaliijnen: innovatieve logistiek en fuelliance;
- de uitwerking van de participatie van Havenbedrijf Rotterdam (HbR) in Havenbedrijf Moerdijk (HbM) momenteel nog niet aan de orde is.

Aanleiding

In mei 2018 hebben we u met een [Statenmededeling](#) geïnformeerd over de verkenning samenwerking havenbedrijven Moerdijk en Rotterdam en Noord-Brabant. Via deze Statenmededeling brengen wij u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen.

Achtergrond

Voor de ontwikkeling van de haven Moerdijk in relatie tot de haven Rotterdam en het ecosysteem van Noord-Brabant is een proces ingericht via drie trajecten:

- Uitvoeringsagenda Havenstrategie Moerdijk 2030.
- Samenwerking Havenbedrijf Rotterdam en het brede Brabantse ecosysteem.
- Samenwerking Havenbedrijf Moerdijk en het Havenbedrijf Rotterdam

Havenstrategie Moerdijk 2030

In de [Havenstrategie Moerdijk 2030, vastgesteld in juli 2014](#), hebben de gemeente Moerdijk, provincie Noord-Brabant en havenschap Moerdijk de ambitie vastgesteld, om voor 2030 Moerdijk te ontwikkelen tot het belangrijkste Haven- en Industriecomplex binnen de Vlaams-Nederlandse Delta voor duurzame logistiek, chemie en procesindustrie. Dit is van belang voor de versterking van de economische structuur van Brabant en voor de

werkgelegenheid in de regio. Uitgangspunt van de strategie is een goede balans tussen waardecreatie, duurzaamheid en een veilige en leefbare omgeving (people, planet, profit).

Datum

21 mei 2019

Documentnummer

GS: 4522424

PS: 4527195

Het Havenbedrijf Moerdijk, de gemeente Moerdijk en de provincie Noord-Brabant dragen met verschillende projecten eraan bij om Moerdijk een aantrekkelijke en innovatieve vestigingslocatie te maken en aan het creëren of vergroten van industriële symbiose en samenwerking tussen de partners op en buiten het haven terrein. Deze projecten zijn vastgelegd in de [Uitvoeringsagenda Havenstrategie 2018 e.v.](#), die inmiddels door de provincie, de gemeente Moerdijk en het Havenbedrijf Moerdijk is vastgesteld. Gezamenlijk hebben ze een nieuwe ingerichte projectorganisatie opgezet om de meest impactvolle projecten uit te werken en op te pakken.

Samenwerking Havenbedrijf Rotterdam en het brede Brabantse ecosysteem

Gelet op de grote uitdagingen waarvoor de havens wereldwijd staan en gelet op de elkaar aanvullende competenties en profielen van de haven Rotterdam en het ecosysteem Noord-Brabant, hebben beide partijen onderzocht waar die samenwerking verder uitgebouwd zou kunnen worden.

Mainport connects Brainport

Vanuit de veronderstelling dat de Brabantse kennis van betekenis kan zijn voor het aanpakken van de grote opgaven waarvoor havens op dit moment staan, is een traject gestart om te komen tot een langjarige, strategische samenwerking tussen Havenbedrijf Rotterdam en Noord-Brabant.

Voorbeelden voor gezamenlijke projecten

Bron: Roland Berger "Projecten in samenwerking tussen Havenbedrijf Rotterdam en Noord-Brabant"

Onder de werktitel 'Mainport connects Brainport' worden de gesignaleerde kansen verder opgepakt en worden primair de onderwerpen 'logistiek' en 'energie' verder verdiept.

Datum

21 mei 2019

Documentnummer

GS: 4522424

PS: 4527195

Living lab fysieke corridor Rotterdam-Brabant

Het ontwerpen van een toonaangevende duurzame fysieke corridor Rotterdam-Brabant, waarmee innovatie en toepassingen op het vlak van duurzaamheid tast- en zichtbaar worden en invulling kan worden gegeven aan de living lab-gedachte. Het oogmerk hierbij is om innovaties te versnellen en beschikbare technologie en oplossingen op de corridor Rotterdam-Brabant eerder toepasbaar te krijgen.

Technologieontwikkeling gericht op duurzame fuels: Fuelliance

Daartoe hebben we u op 5 november 2018 via een [Statenmededeling](#) een Plan van aanpak aangeboden. Het programma Fuelliance dient ertoe om energie grootschalig en langdurig (over de seizoenen heen) op te slaan. Om in 2025 een werkend systeem van seizoenopslag te hebben, die een fundamentele bijdrage levert aan de oplossing van de klimaatproblematiek, moeten we nu snel en adequaat handelen. Dat doen we via de volgende aanpak:

- Stimuleren van een 10-tal strategische demonstratieprojecten
- Opzetten van een industrie-agenda met de provincies Limburg, Zeeland, Zuid-Holland en Noord-Brabant en met de industrie binnen deze provincies die onderdeel uitmaken van de klimaattafels (waaronder dus de haven Rotterdam/Moerdijk).
- Het organiseren van een lobby om deze aanpak onder de aandacht te brengen van de minister van Economische Zaken.

Samenwerking Klimaattafel industrie Rotterdam/Moerdijk.

In het kader van het Klimaatakkoord heeft EZK voor de doelgroep industrie 5 klimaattafels georganiseerd. Daarbij wordt het complex Rotterdam/Moerdijk als 1 cluster beschouwd. De provincie Noord-Brabant zit nadrukkelijk aan tafel om maatregelen voor de korte en lange termijn te formuleren. Dit heeft o.a. geleid tot het rapport 'in drie stappen duurzaam', met een traject om het cluster Rotterdam-Moerdijk in drie fases tot aan 2050 te decarboniseren en te verduurzamen.

Samenwerking Havenbedrijf Moerdijk en het Havenbedrijf Rotterdam

Met de vaststelling van de Havenstrategie Moerdijk 2030 is geconcludeerd dat aanpassing van de bestuurlijke inrichting (governance) van het Havenschap Moerdijk nodig was om de gewenste doorontwikkeling te kunnen realiseren. Dit heeft geresulteerd in het [Statenvoorstel herijking governance](#) Havenschap Moerdijk. Hierbij is een drietal mogelijke governance inrichtingen gewogen op de criteria slagkracht en flexibiliteit, scheiding rollen en verantwoordelijkheden, professioneel toezicht, financiële opgaven en risico's en samenwerkingsmogelijkheden. Dit is verder uitgewerkt in [Statenvoorstel 46/16 Uitwerking governance Havenschap Moerdijk](#).

Datum

21 mei 2019

Documentnummer

GS: 4522424

PS: 4527195

De structuur van het Havenbedrijf Moerdijk NV is zodanig ingericht dat het onder de volgende condities mogelijk is dat één of meer derden kunnen toetreden als aandeelhouder van het Havenbedrijf Moerdijk NV:

- Toetreding vereist de goedkeuring van zowel provincie als gemeente.
- De provincie en gemeente behouden samen de meerderheid van de uitgegeven aandelen.
- Toetreding is alleen mogelijk voor publiekrechtelijke rechtspersonen of rechtspersonen waarvan publiekrechtelijke rechtspersonen de volledige zeggenschapsrechten bezitten (ook wel: overheid-NV's).
- Een derde partij krijgt andere aandelen dan aandelen A of B.
- Een derde partij die aandelen wil verwerven moet zich committeren aan de doelstellingen van de Havenstrategie en een wezenlijke bijdrage leveren aan de realisatie van die doelstellingen en strategie.
- Tevens zal deze een prijs moeten betalen die reëel recht doet aan de waarde van het Havenbedrijf.

Op 1 januari 2017 is de verzelfstandiging van het Havenbedrijf Moerdijk geëffectueerd. Hierover bent u in januari 2017 via een [statenmededeling](#) geïnformeerd, alsmede over de afspraken om via een verkenning de meerwaarde en mogelijkheden voor samenwerking tussen Havenbedrijf Moerdijk en Havenbedrijf Rotterdam nader te verkennen.

In mei 2018 bent u met een [statenmededeling](#) geïnformeerd over de voortgang en procesinrichting om te komen tot de samenwerking.

Bevoegdheid

De uitvoering van de aandeelhoudersrol in de NV Havenbedrijf Moerdijk is een bevoegdheid van GS als deelnemer in de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Moerdijk. GS hechten belang aan actieve informatievoorziening richting uw Staten, vandaar deze Statenmededeling om uw Staten te informeren.

Datum

21 mei 2019

Documentnummer

GS: 4522424

PS: 4527195

Kernboodschap

1. Alle partijen onderschrijven het belang van samenwerking

De verkenning van samenwerking tussen HbM en HbR heeft zich gericht op een verdere inhoudelijke samenwerking, op een mogelijke aandelentransactie en op een daarbij behorende governancestructuur. Over deze onderwerpen is zeer frequent overleg gevoerd tussen beide havens onderling en tussen de aandeelhouders van het havenbedrijf Moerdijk (gemeente Moerdijk en provincie) met de directie van het havenbedrijf Rotterdam. In deze overleggen stond steeds centraal nut en noodzaak van een verdere samenwerking tussen de havens, omdat alle partijen tijdens het proces zijn bevestigd in het gegeven dat beide complexen functioneren als een samenhangend haven- en industrieel cluster, complementair zijn en gelijke uitdagingen hebben. Er is consensus over de waarde van vergaande samenwerking, die strategisch, operationeel en maatschappelijk meerwaarde biedt ten opzichte van de bestaande situatie.

2. Aandelenparticipatie momenteel niet aan de orde

In de informele vergadering van Aandeelhouders van 22 februari 2019 hebben directie en RvC van het havenbedrijf met haar beide aandeelhouders, de conclusie getrokken dat ondanks de (huidige en blijvende) samenwerking een aandelentransactie tussen het havenbedrijf Moerdijk en het havenbedrijf Rotterdam op dit moment nog niet haalbaar is. In nader overleg met alle betrokkene is het volgende geconcludeerd:

- beide havencomplexen zijn zowel fysiek als inhoudelijk nauw met elkaar verbonden;
- de ambitie dit te versterken wordt breed gedeeld en ook de doelstellingen van beide complexen zijn overlappend en deels complementair;
- beide havenbedrijven en de aandeelhouders delen het uitgangspunt van sturing op people, planet, profit;
- de wijze van financiering van de twee havenbedrijven is evenwel zo verschillend dat een strategische samenwerking vanuit één gezamenlijke agenda, bekrachtigd in een participatie van HbR in HbM, op dit moment nog niet mogelijk is gebleken en als dan nadere uitwerking behoeft;

Dat neemt niet weg dat beide bedrijven daar waar mogelijk zullen investeren in versterking van het cluster Rotterdam-Moerdijk.

Europese en internationale zaken

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Vervolg

Het Havenbedrijf Moerdijk blijft met haar aandeelhouders en partners de positie van het Moerdijkse haven-, logistiek- en industriecomplex in regionaal, nationaal en internationaal perspectief versterken. Mocht daarbij in de toekomst alsnog sprake zijn van beoogde toetreding door een nieuwe aandeelhouder in de NV Havenbedrijf Moerdijk, dan zal het voornemen daaromtrent voor wensen en bedenkingen worden voorgelegd aan uw Staten.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: de heer N.J. Sluiter, (073) 681 20 11,
nsluiter@brabant.nl.

Opdrachtnemer: mevrouw W.Y. de Jong, (06) 27 74 50 02,
wydjong@brabant.nl.

Datum

21 mei 2019

Documentnummer

GS: 4522424

PS: 4527195